

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa
2008-05-14

Regeringen
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

EU, allmännyttan och hyrorna – remissyttrande

Den 18 april offentliggjordes betänkandet "EU, allmännyttan och hyrorna".

RSMH, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, som företräder människor med psykisk funktionsnedsättning, vill gärna framföra några synpunkter med anledning av detta. Vi bedömer nämligen att förslagen i betänkandet kan komma att få stora konsekvenser för människor med psykiska funktionsnedsättningar som idag bor i allmännyttan.

Först något om den generella bostadssituationen för människor med psykiska funktionsnedsättningar - som lämnar mycket i övrigt att önska. Det konstateras till exempel i Socialstyrelsens lägesrapport för 2007

- att de särskilda statsbidrag som utbetalades av regeringen 2005-2006 i mycket liten utsträckning har påverkat utbudet av bland annat boende,
- mer än hälften av landets kommuner uppger att de inte kommer att kunna täcka behovet av bostäder åt människor med funktionsnedsättningar och
- nybyggda bostäder med särskild service enligt LSS får mycket höga hyror, vilket kan medföra att hyresgästerna tvingas leva på existensminimum.

De erfarenheter RSMH har av bostadssituationen för människor med psykiska funktionsnedsättningar är att det kan vara mycket svårt för en sådan person att få ett hyreskontrakt om man har sjuk- eller aktivitetsersättning, om man har tidigare hyresskulder eller om man tidigare blivit vräkt på grund av ett akut sjukdomstillstånd. Inte sällan vårdas patienter som varit inlagda för sjukhusvård kvar på sjukhuset för att kommunen inte kan hjälpa till att ordna en bostad. Vi kan dock konstatera att för dem som idag bor i hyreslägenhet i allmännyttan att de idag får hyra en bostad till en någorlunda rimlig kostnad och att detta för de flesta fungerar bra. Därför ser vi med oro på en del av de förslag som nu kommer i betänkandet.

Om de kommunala bostadsföretagens hyresnormerande roll avskaffas och reglerna för hyressättningen ändras så att hyrorna i attraktiva områden med stor efterfrågan och samtidigt underutbud höjs med cirka 5 procent per år för att minska efterfrågan kommer detta med nödvändighet att leda till att hyresgäster med låga inkomster tvingas flytta. Detta konstateras också i betänkandet.

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa

RSMH anser att det inte är acceptabelt att mindre bemedlade medborgare ska tvingas flytta på sig för att ge plats för de mer lyckligt lottade. Dessutom frågar vi oss vart alla dessa låginkomsttagare ska ta vägen i till exempel Stockholm där bostadsmarknaden normalt är mycket ansträngd – vi kan läsa i tidningar och se på TV nästan dagligen att situationen är akut eftersom det finns alldeles för få billiga hyresrätter för människor med låga inkomster.

Detta problem måste, som vi ser det, lösas genom att byggas bort. I längden är det också enda sättet att få en fungerande bostadsmarknad där efterfrågan stämmer överens med utbudet till en hygglig hyresnivå. Vi ifrågasätter också att kraftiga hyreshöjningar i attraktiva områden på ett bättre sätt än idag skulle spegla hyresgästernas värderingar; vem vill ha höjd hyra om det inte är av nöden påkallat?

RSMH:s inställning är att dagens bruksvärdessystem och allmännytta bör bevaras för att främja en bostadsmarknad för ALLA - alltså inte bara för dem som är friska och yrkesarbetar. Staten har här också ett särskilt ansvar att främja en utveckling som innebär att fler hyresrätter med rimliga hyror byggs.

RSMH inser naturligtvis att det finns en svårighet med dagens system om det innebär att det strider mot EG-rätten. Vi är dock inte övertygade om att det gör det. Vi kan emellertid inte ansluta oss till den modell med affärsmässigt drivna kommunala bostadsaktiebolag eftersom människor med psykiska funktionsnedsättningar antagligen skulle få mycket svårt att bli attraktiva som hyresgäster hos dem.

Vi är också skeptiska till en modell med självkostnadsstyrda kommunala bostadsaktiebolag som blir någon form av "social housing". Vi tror att detta skulle öka bostadssegregationen ytterligare.

Om det trots allt blir så att man anser att EG-rätten ska styra det svenska systemet och att utredarens förslag skulle vara den enda vägen att gå, måste man också innan beslut fattas ta fram lösningar på hur människor med de lägsta inkomsterna, till exempel personer med psykiska funktionsnedsättningar, ändå med hjälp av samhällets stöd kan få plats på bostadsmarknaden.

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa

Jan-Olof Forsén
Förbundsordförande

Håkan Jarmar
Kanslichef

Claes Rundqvist
Intressepolitisk assistent

Kopia

Socialdepartementet

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se